

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

968

Vragen van het lid **Van Houwelingen** (FvD) aan de Minister van Defensie over *geavanceerde atoombomben op de vliegbasis Volkel* (ingezonden 10 november 2022).

Antwoord van Minister **Ollongren** (Defensie), mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken (ontvangen 7 december 2022).

Vraag 1 en 2

Is het waar dat de Verenigde Staten in december nieuwe, geavanceerde atoombomben gaan stationeren op vliegbasis Volkel?^{1, 2}
Kunt u aangeven om hoeveel en wat voor atoomwapens het gaat?

Antwoord 1 en 2

Zoals uw Kamer bekend, kunnen op grond van bondgenootschappelijke en juridisch bindende afspraken geen mededelingen worden gedaan over aantallen en locaties van in Europa aanwezige Amerikaanse kernwapens. Hieraan liggen veiligheidsoverwegingen ten grondslag. Uw Kamer is herhaaldelijk geïnformeerd, zowel mondeling als schriftelijk, over de modernisering van in Europa aanwezige Amerikaanse kernwapens, meest recentelijk in antwoord op schriftelijke Kamervragen van het lid Karabulut in 2020 (kenmerk 2020D44756). Daarbij is aangegeven dat de Verenigde Staten een levensduurverlengingsprogramma uitvoeren. Dit zogenaamde *Life Extension Program* (LEP) heeft als doel de veiligheid en effectiviteit van onder meer het type B61 kernwapen blijvend te garanderen. Uw Kamer heeft op 29 november jl. een aanverwante motie van het lid Van Dijk (SP) aangenomen over de stand van zaken rond nucleaire ontwapening en modernisering van kernwapens. Naar aanleiding van deze motie stuurt het kabinet uw Kamer binnenkort een brief.

Vraag 3 en 4

Bent u het ermee eens dat, zoals in het artikel door diverse experts wordt aangevoerd, dergelijke nieuwe atoombomben, door hun grotere flexibiliteit (multi-inzetbaar met diverse bommenwerpers) en lagere explosiviteit, de drempel naar een kernoorlog verlagen? Vindt u het in het algemeen

¹ De Andere Krant, 5 november 2022, «VS plaatsen nieuwe atoombomben in Nederland» (<https://deanderekrant.nl/nieuws/vs-plaatsen-nieuwe-atoombommen-in-nederland-2022-11-01>).

² Politico, 26 oktober 2022, «U.S. speeds up plans to store upgraded nukes in Europe» (<https://www.politico.com/news/2022/10/26/u-s-plans-upgraded-nukes-europe-00063675>).

verstandig om in Nederland nieuwe kernwapens te laten stationeren die de kans op een kernoorlog vergroten?

Vindt u niet dat Nederland zou moeten oproepen tot het afzien van het plaatsen van nieuwe kernwapens in Europa teneinde een nucleaire wapenwedloop in Europa te voorkomen, overwegende dat de premiers van zowel Zweden als Finland hebben aangegeven dat zij plaatsing van kernwapens op hun grondgebied niet uitsluiten nadat ze lid zijn geworden van de NAVO, dat de Poolse regering nadrukkelijk heeft verzocht om stationering van kernwapens, en dat Rusland heeft aangegeven als reactie hierop plaatsing van kernwapens in Wit-Rusland en Kaliningrad te overwegen?

Antwoord 3 en 4

Het fundamentele doel van de nucleaire capaciteit van de NAVO is om vrede te bewaren, dwang te voorkomen en agressie af te schrikken. De moderniseringsplannen van de Verenigde Staten dragen bij aan een effectieve nucleaire bondgenootschappelijke afschrikking. Deze plannen zijn jaren voor de oorlog in Oekraïne ontwikkeld en staan daar los van. Nederland blijft streven naar een wereld zonder kernwapens, waarvoor het Non-Proliferatieverdrag de hoeksteen is. Zolang er echter kernwapens in de wereld zijn, blijft de NAVO een nucleaire alliantie.

Vraag 5

Deelt u de mening dat Nederland de levering van wapens aan Oekraïne moet staken en bij alle partijen, inclusief Oekraïne, moet aandringen op het zo spoedig mogelijk staken van vijandelijkheden en het starten van onderhandelingen om tot een voor alle partijen aanvaardbaar vredesakkoord te komen, overwegende de enorme risico's die gepaard gaan met de nu op gang gekomen nucleaire wapenwedloop, die letterlijk het voortbestaan van Europa op het spel zet?

Antwoord 5

Rusland heeft met de illegale invasie de soevereiniteit en de territoriale integriteit van Oekraïne, en daarmee een grondbeginsel van het VN Handvest, op grove wijze geschonden. Oekraïne heeft het volste recht zich te verdedigen tegen de Russische agressie. Het kabinet blijft zich daarom inzetten om, samen met internationale partners, Oekraïne te steunen. Het is naar de mening van het kabinet primair aan de agressor om het pad richting de-escalatie in te zetten. Het is aan Oekraïne om te bepalen wanneer de tijd rijp wordt geacht voor onderhandelingen, en onder welke voorwaarden.